5. Argumenten

Er zijn drie scenario's voor het Kerkplein en de Roode Steen opgesteld waarin geen, deels of volledige ruimte wordt geboden aan het permanent toestaan van coronaterrassen. Diverse vakgroepen hebben de onderbouwing van de betreffende scenario's hieronder opgesteld. Daarnaast wordt er door de vakgroep Stedenbouw een alternatief scenario toegelicht voor de Roode Steen.

Kerkplein scenario 1 - geen coronaterrassen toestaan

Stedenbouwkundig advies

De Grote Kerk is een belangrijk en markant onderdeel van de beleving van het plein en het straatbeeld. In het ontwerp van het Kerkplein is de ruimte voor de Grote Kerk vrijgehouden. Hierdoor is er vrij zicht op de kerk vanuit zowel de Nieuwstraat als de Kerkstraat. Er is een duidelijke entree naar het hotel/restaurant in de kerk. In het ontwerp van het Kerkplein is uitgegaan van een zonering, dit resulteert in een heldere indeling van het plein en een rustig straatbeeld. De terrassen liggen daarbij aan de gevel. In dit scenario zal het zicht op het imponerende bouwwerk goed behouden blijven. De ruimte, zowel voor als naast de kerk, behoud zijn openheid en kan goed gebruikt blijven worden voor mobiliteitsdoeleinden. Echter, de vakgroep Stedenbouw is van mening dat een uitwisseling van parkeerplaatsen naar terrasruimte, ruimtelijk gezien, tot de mogelijkheden behoort. Dit zal de belevingswaarde en levendigheid van het plein vergroten. Het heeft echter direct consequenties voor het aantal parkeerplaatsen op het plein.

Erfgoed Advies

De ruimtelijke beleving van het Kerkplein en de historische gevelrijen rond het plein komt alleen tot zijn recht bij een open middengebied. De vrijstaande positie en volledige zichtbaarheid van het voormalige kerkgebouw zijn bepalend voor het karakter van het plein. Door de open onderdoorgangen van de toren smelten plein en kerkgebouw samen.
Terrassen langs de gevels rond het plein zijn voorstelbaar en misschien zelfs wenselijk, terrassen op het plein verstoren echter de pleinfunctie. Geen coronaterrassen plaatsen heeft geen invloed op het historisch karakter van het plein.
Team Erfgoed adviseert hierover dus positief.

Kerkplein scenario 2 – deels toestaan coronaterrassen voor de entree van de kerk

Stedenbouwkundig advies

In het tweede scenario wordt er ruimte geboden om extra coronaterrassen toe te staan voor de entree van de Grote Kerk. Ruimtelijk gezien roept dit scenario bezwaren op. De entreepartij, die de voornaamste gevel van de Grote Kerk vormt, is een bijzondere verschijning in het straat- en bebouwingsbeeld. De open ruimte voor de Grote Kerk vormt als het ware als het plein en is de eerste ruimte die men ervaart wanneer men het voetgangersrondje door de binnenstad maakt. Voor een prettige leefomgeving in een dichtbebouwde historische binnenstad is het van belang dat er voldoende open ruimte is, zowel voor het straat- en bebouwingsbeeld als voor de belevingswaarde. In de binnenstad zijn er maar weinig open ruimtes zoals het Kerkplein, dus we moeten er zorgvuldig mee omgaan. Wanneer er geen terrassen zijn toegestaan aan de voorzijde van de kerk, zal het plein open en toegankelijk blijven voor bewoners en bezoekers. Bovendien blijft de entree op deze manier volledig zichtbaar en is deze goed te bereiken.

Erfgoed Advies

De ruimtelijke beleving van het Kerkplein en de historische gevelrijen rond het plein komt alleen tot zijn recht bij een open middengebied. De vrijstaande positie en volledige zichtbaarheid van het voormalige kerkgebouw zijn bepalend voor het karakter van het plein. Door de open onderdoorgangen van de toren smelten plein en kerkgebouw samen.
Terrassen langs de gevels rond het plein zijn voorstelbaar en misschien zelfs wenselijk, terrassen op het plein verstoren echter de pleinfunctie. Terrassen voor de entree van de kerk blokkeren de zichtlijnen en de openheid van het plein. Terrassen voor de entree verstoren daarnaast de verbinding met het

achterliggende Kerkplein waardoor de vrijstaande positie van het kerkgebouw en de pleinfunctie verloren gaan.
Team Erfgoed adviseert hierover dus negatief.

Kerkplein scenario 3 – volledig toestaan coronaterrassen

Stedenbouwkundig advies

In derde scenario van het Kerkplein is er ruimte voor permanente coronaterrassen voor de entree van de Grote kerk en op de parkeerplaatsen aan de noordzijde van het Kerkplein. Zoals in scenario twee al stedenbouwkundig wordt onderbouwd is het ruimtelijk zeer onwenselijk om terrassen toe te staan voor de entree van de Grote Kerk. De ruimte voor de Grote Kerk vormt als het ware het open plein. Door hier geen terrassen te plaatsen blijft het aanzicht van de Grote Kerk en de openheid behouden. Het is ruimtelijk wel voorstelbaar om extra terrassen toe te staan aan de randen van het Kerkplein en aan de zijgevels van de Grote Kerk.
Op dit moment is het gemobiliseerd verkeer het overheersende element op het plein. Het toevoegen van meer terrassen zal het gemobiliseerde verkeer naar de achtergrond brengen. Dit zal het plein aantrekkelijker maken, de ruimtelijke kwaliteit verbeteren en de levendigheid verhogen. Het toestaan van meer terrassen zal in samenhang met het aantal parkeerplaatsen en (gedeeltelijke) afsluiting voor het autoverkeer bekeken moeten worden.

Erfgoed Advies

De ruimtelijke beleving van het Kerkplein en de historische gevelrijen rond het plein komt alleen tot zijn recht bij een open middengebied. De vrijstaande positie en volledige zichtbaarheid van het voormalige kerkgebouw zijn bepalend voor het karakter van het plein. Door de open onderdoorgangen van de toren smelten plein en kerkgebouw samen.
Terrassen op het plein verstoren de pleinfunctie en blokkeren de zichtlijnen en de openheid van het plein. Terrassen op het plein verstoren daarnaast de verbinding met het achterliggende Kerkplein waardoor de vrijstaande positie van het kerkgebouw verloren gaat en de pleinfunctie verloren gaat.
Team Erfgoed adviseert hierover dus negatief.

Roode Steen scenario 1 - geen coronaterrassen toestaan

Stedenbouwkundig advies

Wanneer er geen permanente coronaterrassen worden toegestaan, zal de Roode Steen zijn ruimtelijkheid, straatbeeld en bebouwingsbeeld niet verliezen. De Roode Steen is een centrale en zeer belangrijke plek voor de stad. Een open plek, zoals hier, is in de historische binnenstad zeer zeldzaam. Het Westfries Museum en de Waag zijn belangrijke historische gebouwen op het plein die het aanzicht, gevoel en beleving van het plein bepalen. Op het plein bevinden zich ook twee belangrijke historische elementen, het standbeeld van Jan Pieterszoon Coen en de rode steen waarnaar het plein is vernoemd. Wanneer het plein open en vrij blijft van terrassen, kan het plein met de historische elementen goed worden ervaren door bewoners en bezoekers. Bovendien blijft op deze manier het zicht op belangrijke prominente gevels bewaard.

Erfgoed Advies

De Roode Steen vormt het centrale plein van de Hoornse binnenstad en is in de middeleeuwen tot stand gekomen door samenkomende dijklichamen. De monumentale panden rond het plein juist vanwege deze openheid en de importantie van het plein tot stand gekomen.
De ruimtelijke beleving van de Roode Steen en de historische gevelrijen rond het plein komen alleen tot zijn recht bij een open middengebied. Terrassen langs de gevels rond het plein zijn voorstelbaar en misschien zelfs wenselijk. Op het plein verstoren terrassen echter de beleving van de pleinfunctie en blokkeren de openheid van het plein.
Team Erfgoed adviseert dus positief over het niet toestaan van coronaterrassen.

Roode Steen scenario 2 – deels toestaan coronaterrassen aan de noordzijde van het plein

Stedenbouwkundig advies

In het tweede scenario worden coronaterrassen op het plein gedeeltelijk toegestaan. In dit scenario zouden extra terrassen alleen worden geplaatst aan de noordzijde van het plein, grenzend aan de terrassen van de horecazaken aan de Noordgevel. Het zuidelijke deel van het plein rond het standbeeld blijft vrij van terrassen. Hierdoor blijft er zicht vanaf het plein op de markante bebouwing. Bovendien kan men zich over dit deel van het plein vrij bewegen.

Echter, dit scenario komt niet overeen met de ruimtelijke wensen van de vakgroep Stedenbouw. Het is onze bedoeling dat de horecagelegenheden aan de zuidzijde van het plein hun terras kunnen uitbreiden. Wanneer de terrassen aan de noordkant worden uitgebreid, zal er een ongelijke verhouding tussen de terrassen en de ruimte op het plein ontstaan. Ruimtelijk zouden terrassen evenredig verdeeld moeten zijn over het plein om een mooi en wenselijk geheel te kunnen vormen. Bovendien zal in dit scenario het ‘’pleingevoel’’ sterk verminderen door de beperkte ruimte en is er grote kans dat verrommeling toeneemt.

Erfgoed Advies

De Roode Steen vormt het centrale plein van de Hoornse binnenstad en is in de middeleeuwen tot stand gekomen door samenkomende dijklichamen. De monumentale panden rond het plein zijn juist vanwege deze openheid en de importantie van het plein tot stand gekomen.

De ruimtelijke beleving van de Roode Steen en de historische gevelrijen rond het plein komen alleen tot zijn recht bij een open middengebied. Terrassen langs de gevels rond het plein zijn voorstelbaar en misschien zelfs wenselijk. Op het plein verstoren terrassen echter de beleving van de pleinfunctie en blokkeren de openheid van het plein.

Terrassen aan de noordzijde van het plein zijn momenteel al toegestaan. Door afscherming van de terrassen is echter al een groot deel van plein verloren gegaan. Verkleining van het plein vermindert de importantie en uitstraling van het ensemble van monumentale gevels en plein.

Team Erfgoed adviseert dus negatief over coronaterrassen aan de Noordzijde. Uitbreiding van terrassen tegen de gevels is voorstelbaar bij herinrichting van het plein en afspraken over vormgeving.

Roode Steen scenario 3 – volledig toestaan coronaterrassen

Stedenbouwkundig advies

De Roode Steen vormt het stadshart van Hoorn. Het middeleeuwse stratenpatroon, grenzend aan de Roode Steen, zorgt hier voor een helder en rustig straatbeeld. Dit wordt versterkt door de sobere en ingetogen inrichting van het plein. Deze inrichting doet recht aan het historische karakter, waarbij de visuele waarde van groot belang is. De manier waarop het plein is aangelegd, is belangrijk voor het verhaal van Hoorn. Van oorsprong is de Roode Steen een open plein. De komst van de coronaterrassen heeft ertoe geleid dat het plein volledig is dicht gezet. Dit heeft een negatieve invloed op het heldere en ingetogen karakter van het plein. Ruimtelijk gezien zijn de coronaterrassen in de huidige vorm, met hun uitbreidingen op het open plein, dan ook niet goed inpasbaar. In het kader van de vraag of coronaterrassen permanent toegestaan moeten worden, ziet de vakgroep Stedenbouw een alternatief scenario dat beter aansluit bij de stedenbouwkundige opzet en historische achtergrond van de stad.

Erfgoed Advies

De Roode Steen vormt het centrale plein van de Hoornse binnenstad en is in de middeleeuwen tot stand gekomen door samenkomende dijklichamen. De monumentale panden rond het plein zijn juist vanwege deze openheid en de importantie van het plein tot stand gekomen.

De ruimtelijke beleving van de Roode Steen en de historische gevelrijen rond het plein komen alleen tot zijn recht bij een open middengebied en vormen een waardevol ensemble. Terrassen langs de gevels rond het plein zijn voorstelbaar en misschien zelfs wenselijk. Op het plein verstoren terrassen echter de beleving van de pleinfunctie, blokkeren de openheid en devalueren de pleinbeleving tot een semi-overdekt horecagebied.

Team Erfgoed adviseert dus negatief over coronaterrassen op het plein. Uitbreiding van terrassen tegen de gevels is voorstelbaar bij herinrichting van het plein en afspraken over vormgeving.

Roode Steen alternatief scenario door vakgroep Stedenbouw scenario 4

Vakgroep Stedenbouw adviseert om extra terrassen toe te staan op de Roode Steen. Kijkend vanuit een ruimtelijk en historisch oogpunt vraagt dit wel om een alternatief scenario. Het plein is opgedeeld in verschillende delen, zoals de ruimte langs de gevels, de rijbaan en het middendeel van het plein. Dankzij de scheiding van de rijbaan kunnen horecazaken hun terrassen pas over de rijbaan uitbreiden. Wanneer we kijken naar de beleving en de ruimtelijke kwaliteit, is dit niet wenselijk.

De vakgroep Stedenbouw adviseert om de Roode Steen voor gemobiliseerd verkeer af te sluiten. Het plein kan op deze manier worden heringericht waarbij de rijbanen plaats maken voor een voetgangers- en verblijfsgebied. Het plein wordt als het ware weer één geheel, van gevel tot gevel. Door het afsluiten en opnieuw inrichten van het plein, ontstaat er automatisch meer ruimte voor het uitbreiden van terrassen. Deze uitbreidingen kunnen de reeds aanwezige terrassen langs de gevel aanvullen. Het midden van het plein blijft op deze manier open en vrij, waardoor het plein, met zijn historische elementen, goed kan worden ervaren door bewoners en bezoekers. Bovendien blijven de belangrijke en opvallende gevels goed zichtbaar.